

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

ԱՆՄԱՀՈՒԹԻՒՆ

Սա՛ մեր կեանքի արեգակն իր ծագման մէջ իսկ կը սփռունի.
Հազիւ նուաղկոս հակասներուն մեր կ'արձակէ ան մի քանի
ձառագայթներ դողող, որոնք կը ոգորին գիւտին հետ,
Կ'անի ըսուերն, կը մեռնի տուն, ամէն ինչ խոյս կուտայ յաւէ:

Բայց թող ուրիշը զարհուրի այդ փսմնելի տեսարանէն,
Ահն ու սարսափը անդունդին ավազակէն զայն թող վերջոսնեն
Ա՛ն չը կըրնայ թող հեռուէն լրսել առանց հեծեծելու
Մեռելներու շարականին մօտեցող ձայնը ողբարկու,
Տարփածուի մը կամ եղբոր մ' հառաչանքներն հեղձամրդաւիկ,
Որ կ'առկախուին եղբրներէն անոր մահնին մահաբերուկ,
Եւ կամ հեծիւնը արոյրին, որուն ղողանջը մոլեգնած
Կ'ազդարարէ մահկանացուաց թէ եղկելի մ' ես է պակսած:

Ես կ'ողջունեմ ըզբեզ, ո՛վ մահ, ազատարար երկնային, դու,
Ձեռ երեւիր ինծի երբեք, երբեք, տեսովն այն անարկու,
Չոր եզ սրած եմ, ի վաղուց, սարսափը կամ կարծիքներ թիւր.
Չի զինեք աչք ամենեւին աշխարհաւեր քանդող մի սուր.
Հակասող չէ անագորոյն. աչքդ չունի նենգութեան մութ.
Թրշուառներուն՝ եզ օգնութեան ղրկեց Աստուած մը բարեգութ.
Ոչընչացնող չէ՛ս դուն բընաւ, այլ ազատող. քու ձեռքիդ մէջ,
Պատգամաւոր երկնային, կայ աստուածային ջան մը անեղ.
Երբ կը փակուին այս աշխարհի լոյսին հանդէպ յոգնած աչքերս,
Դուն սրբագոյն պայծառութիւն մը կը զեղուս կոպերէս ներս.
Ու յոյսը, փոքր շողարձակ, երազելով շրմի մը վրայ,
Հաւաստին վրայ յեցած՝ առջեւըս պերն աշխարհ մը կը բանայ:
Եկո՛ւր փակել, եկո՛ւր կոխել մարմնոյս կապերն այս առաքուր.
Եկո՛ւր, ինձ բա՛ց դուռն այս բանսին, եկուր ինձ քու թեւերդ տո՛ւր.
Է՛ր կը յամես. երեւցի՛ր, ո՛ն, որ վերջապէս սրանամ մեկնիմ
Դէպի էակն այն անծանօթ, որ ըսկիզբն է եւ վախճանն իմ:

Ո՞վ զիս եցեց անկէ. ո՞վ եմ, եւ ի՞նչ պիտի լինիմ ես դեռ.
Ա՛խ, կը մեռնիմ, ու ծընիլն ի՞նչ է տակաւին ես չեմ գիտեր.
Ո՛վ դու հոգիդ, հիւր անծանօթ, զոր գուցէ զուր կը կանչեմ, դուն
Երբ դեռ չէիր ոգեւորած զիս, ո՞ր երկինքն էր եզի տուն.
Ո՞ր զօրութիւնը եզ նետեց այս խեղճ գունսին վրայ վերէն.
Ո՞ր ձեռնն ըզբեզ խրեց փակեց այս զընդանին մէջ կաւեղէն.
Ի՞նչ գերանաւ կըցորդութեամբ, ի՞նչ կապերով գաղտնի՞ ներքին,

Պեզի մարմինն է միացած, ու նոյն ասեմ դուն մարմինին.
Ե՞րբ անջատուի պիտի խապառ հոգին նիւթէն. արդեօք ո՞ր օր
Թողլով երկիրն այս՝ արդեօք ո՞ր պիտի երբաս պալասը նոր.
Մոռցա՞ծ՝ մոռցա՞ծ ես ամէն բան. գերեզմանէն ալ, ա՛խ, անդին
Մոռացօցի մը մէջ նորոգ պիտի ծընի՞ս դուն վերսին.
Պիտի սկըսի՞ս այնտեղ նոր կեանք մ'այս տեղինին համանմանակ,
Կամ Աստուծոյ զրկեացը մէջ, քու հայրենիք ու աղբերակ,
Ազատագրած խապառսպառ՝ մանկանացու այդ կապերէն,
Յաւերժական իրաւունքներդ վայելե՞ս պիտի նորէն:

Այո՛, այո՛, ա՛յդ իսկ է յոյսն իմ, ո՛վ կեանքիս դուն կէսն ըսոյց.
Անոր շնորհիւն է որ արդէն հոգիս կրկին դարձած առոյգ,
Գիծերուդ վրայ քովիչ կըրցաւ տեսնել առանց բնաւ սոսկումի
Գարնան բոլոր այն գոյներուն գողտիկ՝ բօցիլը միառմի.
Անոր շնորհիւն է որ, քէն խոց՝ այն սլաքէն որ զարկաւ իմ
Կեանքս նիւթան, ես իմ մեռած վայրկեանիս ալ պիտի ժրպիմ.
Ու խընդութեան արատումներ, մեր հրածեցի վերջին պահուն,
Հուսկ նայուածքիդ ներքեւ պիտի պըսպըղան մէջն իմ աչերուն:

«Յո՛յս ընդունայն», պիտի գոչէ ե՛ւ երամակն Եպիկուրի,
Ե՛ւ նա որուն եղծիչ ձեռքին տակ բնութիւնն յար կը խաբխարի,
Եւ որ իմոյն մէկ անկիւնին մէջ դեռակազմ իր ուղեղին
Կ'տեսնէ որ նիւթը կ'աշխատի, ու ինչպէս բոյս՝ կ'անի հոգին:
Անխորհուրդ դու, պիտի ըսեն, ամբարհաւա՛ն սրբի գերի,
Նայէ՛ չորս դիդ, կը սկսի ամէն բան, ու ամէն բան կը ծիւրի.
Կ'մեռնի ամէն ծնող, ամէն բան իր վախճանին կ'երթայ արագ.
Ծաղիկն ի՛նչպէս կը բօցնի, տե՛ս, սա դաւեցուն մէջ դեղնորակ.
Տե՛ս քէ ի՛նչպէս անտուններուն մէջ այն մայրին պերնապըսակ
Իր տարիքին ծանրութենէն ինկած՝ կ'սողայ խոտերուն տակ:
Տե՛ս ծովերն ի՛նչպէս են ցամքեր իրենց չորցած անկողնին մէջ.
Երկինքն անգամ կարծես չունի վայլն իր նախկին փողփողենէջ:
Աստղն այն որուն ծածկած է ծնունդը ժամանակը մեր միտէն,
Արեւն այդ՝ միտք դէպի անկում կ'ընթանայ մեզ պէս ապաքէն.
Եւ երկինքին մէջ ամայի մահացուներ խելայեղ
Պիտի փրկեսն օր մ'ու չկրքնան պիտի զըսնել զայն ոչ մէկ տեղ:
Դարձն'ու աչերդ, նայէ՛ քու շուրջըդ, բովանդակ բնութեան մէջ տե՛ս,
Դարերն ի՛նչպէս փոշիի վրայ փոշի բարդեր են դէզ առ դէզ.
Ու ժամանակը մէկ քայլով հրաշարութիւնդ փրցելով,
Ի՛նչպէս բոլոր իր ծնունդներուն կ'ըլլայ դազալ մը անխրոմ:
Ու մա՛րդը, մա՛րդը միայն, ո՛վ յիմարութիւն վրսեմական,
Կը հաւատայ իր շիրմին խորը զըսնել կեանք մը անվախճան.
Ու մըրկայոյց յորձանքներէ մղուած դէպի ցնորհներ անէ,
Ժամանակէն ջախջախուած, դեռ յաւերժութիւնը կ'երանէ: